

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ & ΝΗΣΙΩΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ/ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ**

Δ/νση: Ακτή Βασιλειάδη
Ταχ. Κώδικας : 185 10 ΠΕΙΡΑΙΑΣ
Τηλ. : 213 137 1464
E-mail : ke@yna.gov.gr

Πειραιάς, 12 Σεπτεμβρίου 2025
Αριθ. Πρωτ.: 1500.1/65065/2025/390-393

**ΠΡΟΣ: τη Βουλή των Ελλήνων
Δ/νση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων**

Κοιν: Ως Πίνακας Διανομής

Αριθ. σελίδων: Απάντηση (03)
Συνημμένα (05)
Σύνολο (08)

ΘΕΜΑ: «Απάντηση της υπ' αριθ. πρωτ. 8101/12-08-2025 Ερώτησης Κ.Ο. ΠΑΣΟΚ-ΚΙΝΑΛ και της υπ' αριθ. πρωτ. 8119/14-8-2025 Ερώτησης της Βουλευτού κας Σ.-Χ. Ασημακοπούλου».

Επί των διαλαμβανομένων στις εν θέματι Ερωτήσεις, γνωρίζεται ότι για την προσβασιμότητα των πλοίων από Άτομα με Αναπηρία (ΑμεΑ), σε εναρμόνιση της εθνικής νομοθεσίας με την Οδηγία 2003/24/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 14ης Απριλίου 2003, κατά το έτος 2006 καταρτίστηκε Εθνικό Σχέδιο Δράσης (ΕΣΔ) του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής (ΥΝΑΝΠ) για την ασφαλή μεταφορά ΑμεΑ στα επιβατηγά πλοία διαφόρων τύπων (συμβατικά ή ταχύπλοα) και κατηγοριών. Η εκπόνηση του Εθνικού Σχεδίου Δράσης υλοποιήθηκε σε συνεργασία με τις αντιπροσωπευτικές οργανώσεις των ατόμων μειωμένης κινητικότητας, ειδικότερα με την συμμετοχή της Εθνικής Συνομοσπονδίας των Ατόμων με Αναπηρία (εφεξής ΕΣΑμεΑ), ως διαθέτουσα τεχνογνωσία και πολύχρονη εμπειρία σε θέματα αναπηρίας. Ακολούθως, συντάχθηκαν εγκύκλιοι με διευκρινιστικές οδηγίες για θέματα, μεταξύ των οποίων, η πρόσβαση στο πλοίο, η σηματοδότηση και οι πρόσθετες απαιτήσεις για τη μετακίνηση των επιβατών ΑμεΑ εντός του πλοίου.

Σύμφωνα με το προαναφερόμενο υφιστάμενο ΕΣΔ του ΥΝΑΝΠ, η πρόσβαση στα πλοία πρέπει να επιτυγχάνεται με ασφάλεια και ευκολία, είτε μέσω αυτοδύναμων εγκαταστάσεων (π.χ. ανελκυστήρες, αναβατόριο) είτε, εφόσον οι κατασκευαστικές διατάξεις το επιτρέπουν, να γίνεται αυτόνομα. Σε περίπτωση που δεν είναι αυτό εφικτό, ορίζονται από τον Πλοίαρχο του πλοίου δύο μέλη του πληρώματος, που παρέχουν κάθε αναγκαία βοήθεια προς εξυπηρέτηση των ΑμεΑ κατά την αποεπιβίβασή ή και παραμονή τους στο πλοίο. Σε κάθε περίπτωση, βάσει σχετικής εγκυκλίου (ΑΔΑ: 73ΣΒ4653ΠΩ-7ΜΛ), όλα τα επιβατηγά πλοία οφείλουν να είναι εφοδιασμένα με κάθισμα-φορείο για τη μετακίνηση των ΑμεΑ.

Με μέριμνα των αρμόδιων Διευθύνσεων του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής (ΥΝΑΝΠ) έχουν αναληφθεί ενέργειες για την καταγραφή όλων των υποχρεων σε συμμόρφωση με το ΕΣΔ επιβατηγών πλοίων καθώς και για την αποτίμηση της δυνατότητας αναβάθμισης των εν λόγω πλοίων ως προς την βελτίωση της προσβασιμότητας από άτομα με μειωμένη κινητικότητα /ή και χρήστες αναπηρικών αμαξιδίων. Επίσης, μέριμνα έχει ληφθεί για την καταγραφή επιβατηγών πλοίων που δεν εξασφαλίζουν προσβασιμότητα, διότι είναι εκτός πεδίου εφαρμογής του υφιστάμενου ΕΣΔ του ΥΝΑΝΠ και για την αποτίμηση της δυνατότητας μετασκευής τους ώστε να καταστούν προσβάσιμα.

Πέραν των ανωτέρω, επισημαίνεται ότι το ΥΝΑΝΠ έχει προχωρήσει σε ενέργειες για την κατάρτιση σχεδίου π.δ., το οποίο βρίσκεται σε στάδιο επεξεργασίας και θα αποτελέσει νέα βάση για την εφαρμογή υποχρεωτικών κανόνων προσβασιμότητας στα επιβατηγά πλοία. Το σχέδιο π.δ. καταρτίζεται μετά από διαβούλευση με την Εθνική Συνομοσπονδία Ατόμων με Αναπηρία (ΕΣΑμεΑ) και λοιπούς εμπλεκόμενους

φορείς και βασίζεται σε κατευθυντήριες οδηγίες του Διεθνούς Ναυτιλιακού Οργανισμού (ΙΜΟ). Σχετικό τυγχάνει το από 30-07-2025 συνημμένο Δελτίο Τύπου, μετά από τη συνάντηση του κ. ΥΝΑΝΠ με τον Πρόεδρο της ΕΣΑμεΑ και τον Πρόεδρο του Συνδέσμου Επιχειρήσεων Επιβατηγού Ναυτιλίας (ΣΕΕΝ).

Σημειώνεται ότι καθολική εφαρμογή των απαιτήσεων προσβασιμότητας σε όλα τα πλοία ανεξαρτήτως τύπου, μήκους ή κατασκευαστικής κατάστασης αξιολογείται ως μη εφικτή, καθόσον η μετασκευή των υφιστάμενων επιβατηγών πλοίων μικρών διαστάσεων και μικρής μεταφορικής ικανότητας, όπως και η τοποθέτηση εγκαταστάσεων και μηχανικών μέσων κάλυψης υψομετρικών διαφορών (ανελκυστήρες, αναβατόρια με πλατφόρμες ή κάθετης κίνησης, ράμπες κλπ) μπορεί να επηρεάσει σημαντικά την λειτουργία και την ασφάλεια τους ή καθίσταται αδύνατη, ένεκα των περιορισμένων ελεύθερων επιφανειών.

Πέραν των ανωτέρω, το Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής δίνει μεγάλη έμφαση στην εκπαίδευση των στελεχών Εμπορικού Ναυτικού που υλοποιείται από τις Δημόσιες Σχολές Εμπορικού Ναυτικού, μεταξύ άλλων και σε θέματα που άπτονται ζητημάτων εξυπηρέτησης και χειρισμού ατόμων με αναπηρία. Επιπλέον, στα Κέντρα Επιμόρφωσης Στελεχών Εμπορικού Ναυτικού (Κ.Ε.Σ.Ε.Ν.) λειτουργεί το Ειδικό Τμήμα Εκπαίδευσης Επιβατηγών Πλοίων, το οποίο παρακολουθούν όλοι οι ναυτικοί που απασχολούνται στα επιβατηγά πλοία και έχουν ορισθεί να μεριμνούν για την ασφαλή επιβίβαση και αποβίβαση των επιβατών ΑμεΑ, να βοηθούν σε καταστάσεις ανάγκης, να παρέχουν άμεσες υπηρεσίες σε αυτούς στους χώρους επιβατών και να έχουν ευθύνη για την ασφάλειά τους. Το ανωτέρω πρόγραμμα εκπαίδευσης έχει καταρτιστεί με βάση τις ελάχιστες απαιτήσεις που προβλέπονται από τη Διεθνή Σύμβαση STCW 1978 για τα πρότυπα εκπαίδευσης σε θέματα ΑμεΑ. Επιπροσθέτως, σύμφωνα με τον Κανονισμό Σπουδών της Δημόσιας Σχολής Μετεκπαίδευσης Θαλαμηπόλων έχει προβλεφθεί μάθημα Γενικών Γνώσεων με διακριτή ενότητα διδασκαλίας και εκπαίδευσης σε θέματα ΑμεΑ. Κατώτεροι ναυτικοί και λοιποί εργαζόμενοι στα επιβατηγά πλοία δύνανται, αντί της φοίτησης στα οικεία τμήματα του Κ.Ε.Σ.Ε.Ν. να εκπαιδεύονται από τον προσοντούχο πλοίαρχο του πλοίου που πρόκειται να ναυτολογηθούν, ο οποίος τους χορηγεί σχετική βεβαίωση. Σε κάθε περίπτωση, οι μεταφορείς οφείλουν να θεσπίζουν διαδικασίες εκπαίδευσης σε θέματα αναπηρίας, συμπεριλαμβανομένων οδηγιών και να διασφαλίζουν ότι τα πληρώματά τους, τα οποία παρέχουν άμεση συνδρομή σε άτομα με αναπηρία ή άτομα με μειωμένη κινητικότητα, λαμβάνουν κατάλληλη εκπαίδευση και διατηρούν τις δεξιότητές τους, για παράδειγμα με οδηγίες ή επαναληπτικά εκπαιδευτικά μαθήματα.

Επιπλέον, από τις αρχές του 2025 το ΥΝΑΝΠ ξεκίνησε σε συνεργασία με το Ινστιτούτο Επιμόρφωσης της Εθνικής Σχολής Δημόσιας Διοίκησης (ΙΝΕΠ) το πρόγραμμα διαρκούς επιμόρφωσης των στελεχών του Λιμενικού Σώματος- Ελληνικής Ακτοφυλακής, προκειμένου να αντιμετωπίζονται σύννομα και με επάρκεια τυχόν προβλήματα που προκύπτουν με επιβάτες ΑμεΑ, είτε στα πλοία είτε στους λιμένες.

Περαιτέρω, σύμφωνα με το άρθρο 44 του ν. 4948/2022 (Α' 125), ο μεταφορέας υποχρεούται να παρέχει δωρεάν συνδρομή, σε συνεργασία με τους φορείς εκμετάλλευσης των τερματικών σταθμών, στο πλαίσιο των αντίστοιχων τομέων αρμοδιότητάς τους, στα άτομα με αναπηρία ή μειωμένη κινητικότητα, με την επιφύλαξη των υφιστάμενων συνθηκών πρόσβασης στον λιμένα. Επίσης, υποχρεούται να μεριμνά για την ενημέρωση του ενδιαφερόμενου επιβάτη από τον εκδότη, πριν από την έκδοση του εισιτηρίου, για τις τιμές και εκπτώσεις, τις συνθήκες πρόσβασης στους λιμένες επιβίβασης και αποβίβασης, καθώς και τη δυνατότητα παροχής συνδρομής σε επιβάτες ΑμεΑ.

Όσον αφορά στη βελτίωση της προσβασιμότητας των λιμενικών εγκαταστάσεων από ΑμεΑ, οι φορείς διοίκησης και εκμετάλλευσης είναι αρμόδιοι για την εκτέλεση των έργων που απαιτούνται για την εξυπηρέτηση, μεταξύ άλλων, της επιβατικής και τουριστικής κίνησης και γενικότερα την εύρυθμη λειτουργία των λιμένων. Σε περίπτωση κατασκευής νέων ή συντήρησης, επισκευής και βελτίωσης υφιστάμενων έργων, διασφαλίζεται υποχρεωτικά η προσβασιμότητα των ΑμεΑ, [παρ. 2 του άρθρου 46 του ν. 4150/2013 (Α' 102) και άρθρο 88 του ν. 4504/2017 (Α' 184)].

Σε κάθε περίπτωση, σύμφωνα με το άρθρο 41 του ν. 4948/2022 (Α'125) για παράπονα ή καταγγελίες που αφορούν σε συνθήκες πρόσβασης ατόμων με αναπηρία ή μειωμένη κινητικότητα σε λιμένες και πλοία, οι επιβάτες δύνανται να απευθύνονται στον φορέα εκμετάλλευσης τερματικού σταθμού του λιμένα ή στον μεταφορέα ή στις Λιμενικές Αρχές. Με μέριμνα του μεταφορέα και του φορέα διοίκησης, διαχείρισης και εκμετάλλευσης του λιμένα, τοποθετούνται σε εμφανή σημεία του πλοίου και του λιμένα αντίστοιχα, έντυπα υποβολής παραπόνων στην ελληνική και αγγλική γλώσσα αναφορικά με τις προσφερθείσες στον λιμένα και επί του πλοίου υπηρεσίες. Αρμόδιες υπηρεσίες για την επιβολή κυρώσεων στους παραβάτες αυτών έχουν οριστεί οι κατά τόπον αρμόδιες Λιμενικές Αρχές.

Με γνώμονα την ευαισθητοποίηση σε θέματα εξυπηρέτησης ατόμων με αναπηρία αλλά και την εν γένει ασφαλή διακίνηση του επιβατικού κοινού με πλοία, η αρμόδια Διεύθυνση του Υ.ΝΑ.Ν.Π. προβαίνει ανά τακτά διαστήματα στην έκδοση σχετικών οδηγιών προς τις Λιμενικές Αρχές της χώρας για την εντατικοποίηση των ελέγχων, ειδικά κατά τις τουριστικές περιόδους, τονίζοντας την ανάγκη συνεννόησης με τα αρμόδια μέλη των πληρωμάτων των πλοίων, προκειμένου να δίνεται προτεραιότητα σε άτομα που αντιμετωπίζουν κινητικά ή άλλης φύσεως προβλήματα υγείας.

Αναφορικά με την κίνηση και παραμονή προσώπων στους χώρους οχημάτων (γκαράζ) των πλοίων, έχουν δοθεί σαφείς οδηγίες στις Λιμενικές Αρχές για την εντατική αστυνόμευση της διαδικασίας φόρτωσης των πλοίων καθώς σύμφωνα με το κείμενο νομοθετικό πλαίσιο, απαγορεύεται μεταξύ των άλλων, η είσοδος ή η παραμονή στους χώρους οχημάτων στη διάρκεια του ταξιδιού ενώ, σε ειδικές περιπτώσεις, μπορεί να επιτραπεί από τους αρμόδιους αξιωματικούς του πλοίου η παραμονή μόνο στον οδηγό του οχήματος και με τη συνοδεία υπευθύνου του πλοίου.

Τέλος, γνωρίζεται ότι κατόπιν ελέγχων από τις Λιμενικές Αρχές για τη διαπίστωση τήρησης και εφαρμογής των διατάξεων του Γενικού Κανονισμού Λιμένα 14, κατά το έτος 2024 βεβαιώθηκαν 157 παραβάσεις και το έτος 2025, 214 παραβάσεις (έως και την 14-08-2025).

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΙΚΙΛΙΑΣ

Πίνακας Διανομής

Κοινοποίηση

1. Υπουργείο Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας
(Γρ. κας Υπουργού)
2. Βουλευτή κα Α. Σπυριδάκη
3. Βουλευτή κα Α. Καζάνη
4. Βουλευτή κ. Π. Παππά
5. Βουλευτή κ. Σ. Μιχαηλίδη
6. Βουλευτή κα Σ.-Χ. Ασημακοπούλου

Εσωτερική Διανομή

1. ΥΝΑΝΠ/Γρ. κ. Υπουργού
2. ΥΝΑΝΠ/ΓΓΝΛ/Γρ. κ. ΓΓΝΛ
3. ΥΝΑΝΠ/Α.Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ./Γρ. κ. Α/ΛΣ-ΕΛ.ΑΚΤ.
4. ΥΝΑΝΠ/Α.Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ./Γρ. κ. Α' Υ/ΛΣ
5. ΥΝΑΝΠ/Α.Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ./Γρ. κ. Β' Υ/ΛΣ
5. ΥΝΑΝΠ/Α.Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ./Γρ. κ.κ. ΔΚΑ'-ΔΚΒ'-ΔΚΓ'
6. ΥΝΑΝΠ/Α.Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ./ΔΛΑ-ΔΕΚΝ-ΔΕΠ-ΔΜΚ